Nyiregyháza, december 13. 50. szám. III. évfolyam. 1874.

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.“

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyed évre . . . . . 1 „

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyazó küldemények intézendők: **a ref. lelkészi lak**

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
A kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal, hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: **Nagytér 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:
Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr., többszörinél 4 kr.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatásra, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyilt-térben minden hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Előfizetési felhivás a „SZABOLCS“ 1875-ik évi folyamára.

A „**Szabolcs**“ az uj évvel 4-ik évi folyamába lép! Három éves pályafutása elég kezességet és biztositékot nyujt jövője iránt.

Megyei érdekeinket, különösen azt, mely a megye szellemi fejlődésével és felvirágzásával egy és ugyanaz: a népnevelés ügyét, lehető legszélesebben és melegebben karolta fel lapunk; igyekeztünk, hogy a szépirodalmi rész is változatos és gyönyörködtető legyen; felvettünk s megvitattunk szokszor nemcsak megyei, de országos uj és üdvös eszméket is, szóval mindent elkövetünk, hogy lapunkat a közérdeküség szinvonalán tartsuk.

Érezve, hogy lelkiismeretes munkálkodásunk után méltók vagyunk a közönség pártfogására, tekintve mindenfe'ett azon érdeklődést, melyszerint különösen az utólsó évnegyed második felében, előfizetőink száma 50-nel szaporodott: határoztuk, hogy lapunkat jövő évben is fel fogjuk tartani.

Tisztelettel ajánljuk azt továbbra is a t. előfizetők pártfogásába!

Előfizetési árak az eddigiek.

Egész évre 4 frt,
fél évre 2 frt,
évnegyedre 1 frt.

Az előfizetési pénzek postai utalványok mellett a szokott helyre küldendők.

Tisztelettel
az igazgatóság.

Leányneveldéink hivatása.

I.

Ha a társadalmi életben kürültekintünk, tapasztaljuk, hogy sokan vannak oly elégületlen egyének, kik anyagi és szellemi helyzetökön fölül magasabb állásuaknak, gazdagabbnak, okosabbnak és jobbaknak kivánnak tartatni, mint a milyenek.

A fényüzés ma már oly fokon áll, hogy a ruha, az életrend, az állást és méltóságot alig tudja megkülönböztetni. Az élvvágy e veszedelmes nyavalya, oly annyira elhatalmasodott, hogy az erkölcsi törvény hatását kezdi veszíteni, kétes jellemü egyének főszereplőkké tolják fel magokat a társadalomban, könnyelmü ifjonczok, kicsapongó életüek erkölcsbirókká lépnek fel, szóval a hiuság és érzékiség lett uralkodóvá a szellemiség és becsületesség fölött.

Kik orvosolhatják legbiztosabban az ily társadalmi bajokat?

Bizonyosan első sorban azon nemeslelkü anyák, kiknek élő erkölcsisége feléleszti, meggyujtja gyermekeikben az erkölcsi élet táklyáját, hogy egy szebb, jobb és hazafiasb nemzedéket nevelhessenek; másodizben azon iskolák és leányneveldék, melyek a nevelés-oktatás elvei szerint tervezve vannak, s azokban házias és hazafias szellemben valódi szív és észképzés gyakoroltatik.

A jó nevelés áldását, csak az anyák rendeltetésszerü képzése hozza meg.

A női erényekben tündöklő hajadon által sokat lehet kivinni, ki a társadalomba illemet hoz be, bájos jelenlétével, édes szavával a férfiakat nemes tettekre buzditja.

Épen azért leányneveldéinknek első feladata a szív- és kedélyképzés legyen.

A teremtő a nőnek az észt szivébe rejté, hogy szeretet uralkodjék tettei felett. A szív gyengéd érzése és a lélek jó indulata a szeretet áldott légkörében tenyészik. A szivjóság, szelidség, szerénység, nyájasság és jótékonyság ád a nőnek valódi méltóságot; mig a szerénytelenség, közönösség, részvétlenség és könnyelmüség rosz ajánló levele a leánynak. A ki romlatlan nyilt kedélylyel, jó szivvel és tudnivágygyal bucsuzik el a neveldétől, azon leány igazán jól nevelt. Mert a tiszta kedély és szivjóság megmenti őt jellemi sülyedéstől az élet viharai között, a tudnivágy pedig folytonos okulásra és munkásságra buzditja. A kedély és szív képzése már a zsengekorban veszi kezdetét, miért is főleg a szülők feladata; később a tudományban oktatásnál a romlatlan fiatal kedély további irányzása a leányneveldék köréhez tartozik. A nők, a gondviselés rende szerint arra utalvák, hogy bizonyos természetöknek megfelelő szükebb életkörben rendező és vezető, nem pedig tágabb viszonyok közt uralgó minőségben hassanak, bizonyos neme az engedékenységnek e természetes viszonyoknak következménye.

Szükséges tehát, hogy a leányneveldék a szemérmetességre, mint a szerénység alapjára intés és példa által törekedjenek hatni.

Törekedni kell a leányokat megelégedésre szoktatni, minthogy az élet számos nélkülözése a nőnemre nehezedik. Tanuljanak idejekorán kevéssel beérni, takarékoskodni, gazdálkodni, ruhájokat, pénzöket megkimélni, hogy jövőben a mit a férj munkálkodva és gondteljesen megszerzett, könnyelmü módon el ne pazarolják.

Pazár István.

KÖZÜGYEK.

A népnevelés ügye Szabolcsmegyében és a Hajdukerületben.

— A népnevelés ügye barátaira nézve igen érdekes mü jelent meg a legközelebbi napokban, melyet röviden ismertetni az ügy iránti érdeklődésünknél fogva el nem mulaszthatunk.

E mü **Kiss József** szabolcsmegyei és hajduker. kir. tanfelügyelőnek elnöki jelentése az érdeklett kerületekben levő népiskolák 1873-ik évi tanügyi állapotáról.

Tanfelügyelő előre bocsátván elnöki jelentésében a népnevelés nagy fontosságát, és alapos érvekkel indokolván annak egyesekre szintugy, mint édes hazánk felvirágzására kiháto nagy horderejét: kimutatja azon nagy haladást, mely e téren 5 év alatt az 1868. XXXVIII. törvényczikk foganatositása óta az ő felügyelete alatti kerületekben történt.

Jelesen I. a szabolcsmegyei tankerületet illetőleg:

	az 1869-ik évben	1873-ik évben.
Iskolák száma	285.	409.
Tanitók száma	321.	428.
Tankötelesek	47352.	39823.
(Azért apadt le a tankötelesek száma, mert 5 év alatt 7373 gyermek halt el himlőben)		
Iskolába járt	18604.	23686.
Ismétlőiskolába	00.	3477.
Iskolába nem járt	28748.	12660.
Iskolai kiadások	65283 frt.	114147 frt.

Eszerint az 1869-ik évben iskolázott: a 47352 tanköteles 39%-a = 18604, az 1873-ik év végén pedig a 39823 tanköteles 68%-a = 27163.

A népiskolákat illetőleg tehát 5 év alatt következő haladás történt:

1. Az iskolák száma szaporodott 124-el.
2. Uj iskola épittetett 61.
3. Átalakittatott 29.
4. Kijavittatott 69.
5. Felszereltetett 409; ezek közt helv. hitv. 181.
6. Az iskolai osztályok száma szaporodott 212-vel.
7. Iskolai tantermek száma szaporodott 150-el.
8. A tényleg iskolába járók száma szaporodott 8559-el.
9. Felállittatott 80 ismétlő iskola, melyekben tanult 3477.
10. Irni, olvasni nem tudott felnőtt oktattatott 5784.
11. Iparostanoncz és segéd tanittatott 793.
12. Tanitók száma szaporodott 121-el.
13. Képezdei póttanfolyamban tanult 387 tanitó.
14. A tanitók fizetése emeltetett 46857 frttal.
15. Az ismétlő iskolákban tanitásért fizettetik a községek által 1596 frt.

II. Hajdukerületi tankerületet illetőleg:

	1869-ik évben.	1873-ban.
Iskolák számai	23.	65.
Tanitók száma	58.	70.
Tankötelesek száma	13294.	11668.
(5 év alatt 1626 gyermek halt el himlőben.)		
Iskolába járt	4483.	6933.
Ismétlő iskolába	00.	1799.
Iskolába nem járt	8811.	2936.
Iskolai kiadások	15819 frt.	31271 frt.

Eszerint az 1869-ik évben iskolázott 13294 tanköteles 33%-a = 4483, az 1873-ik év végén pedig: 11668 tanköteles 74%-a = 8732.

És igy a népiskolák részére 5 év alatt következő haladás történt:

1. Az iskolák száma szaporodott 38-al.
2. Uj iskola épittetett 6.
3. Kijavittatott 5.
4. Felszereltetett 65; ezek közt helv. hitv. 42.
5. Iskolai osztályok száma szaporodott 48-al.
6. Tantermek száma 27-el.
7. Tényleg iskolába jártak száma nevekedett 4249-el.
8. Tiz ismétlő iskola állittatván fel, ezekben tanult 1799.
9. Irni, olvasni nem tudott felnőtt tanittatott 978.
10. Iparostanoncz tanittatott 245.
11. Tanitók száma szaporodott 12-vel.
12. Képezdei póttanfolyamban tanult 59 tanitó.
13. Tanitók fizetése emeltetett 13384 frttal.

TÁRCZA.

Egy család története.

(Regényes korrajz.)

III. Rész.

„A regényes hely.“

A tiszteletes asszony csalhez folyamodott, kereste, kereste a kulcsokat, de nem találta azokat sehol, pedig tudta jól, hogy hol vannak. Már eltelt egy félóra! A jegyző kijött türelméből!

„Ha kulcsokat nem találok kénytelen leszek a zárat baltával szétfeszíteni! Azt, ugy gondolom, hogy csak találok a háznál s az ajtó felé indult. E perczben szekér zörgés hallatszott az udvaron!

Most már csakugyan a tiszteletes jött meg, gondolák mindnyájan, a harmadik remény sugár a gyötrődő tiszteletes asszony arczán, vajjon nem ezután fog e következni a legkegyetlenebb csalódás?!

A jegyzőnek gunymosoly vonult el arczán, ő már tudta mifog most mindjárt bekövetkezni.

A bent levők a jegyző kivételével mind az udvarra siettek, hol épen most állott meg a kocsis. A szekeren senki! Minden oldalról ez a kérdés intéztetett a kocsihoz: Hát a tiszteletes urék hol maradtak?“

A kocsis röviden elöadta az egész eseményt!

„Hogy X—hez közel, egy nagy ház elibe kisérték, ott elvitték a tiszteletes urat és Elemér urfit, azután ő még várt ott két nap, gondolta, majd csak kiboczsátják a tiszteletes uramékat, mindennap el ment négyszer, ötször ahoz a nagy házhoz, de nem bocsátották be, már a lovak majd meghaltak éhen, hát kénytelen voltam haza jönni.“

A tiszteletes asszony kétségbeesése az örjöngésig fokozódott, nem volt többé az elébbi gyenge nő! Szilárd léptekkel lépett a szobába, oda dobta a kulcsokat a jegyző lábaihoz! „tessék vizitálni!“

Aztán azon fájdalom hangján, mely nem csüggeszt el többé, de mint egy delejfolyam, villanyos erőteljt kölcsönöz még a gyönge nőknek is, mely a szelid galambot néha az oroszlán bátorságával ruházza fel, oda állt a jegyző elé s mondá:

„Uram! Én eddig csak imádkozni tudtam! Ha az isten csapással látogatott . . . imádkoztam! . . . Évek hoszu soráig kértem az Istent, adjon nekem egy leány gyermeket! Az Isten meghallgatá kérésemet, boldoggá, oly boldoggá tett, minőről nem is álmodtam, de egy év multa visszavette őt! . . . én akkor is imádkoztam! De most azt az embert, bár ki legyen az, ki engem férjemtől, e gyermekeket apjoktól meg akarja fosztani — megátkozom: Ne legyen annak nyugta se éjjel, sem nappal, üldözze a lelkiösmeret! Sárga legyen neki a napsugár! mérget szivjon a virágból, gyötrelmet igyék poharából! Ez az én első átkom, hiszem, hogy utólsó is, ez teljesülni fog.“

A tiszteletes asszony e szavak után lankadtan hanyatlott a székre, az óra épen éjfélt ütött, a borzadály jeges körülete töltö el a jelen levők tagjait, csak a jegyző nem látszott megijedni bár a figyelmes szem felfedezhetett homlokán egy hirtelen átrőpülő árnyat, de aztán ismét elébbi fásult visszataszitó volt arcza.

A tisztelt jegyző urnak különben egyéb nemes tulajdonaihoz tartozott az istentagadás is, ezért bár némileg őt is meghatotta az átok épen az éjféli órában, mindamellett nem sokat adott az egészre, „hallott ő már asszonyi átkot eleget!“

Hidegen felvette a kulcsokat s a könyvtár felé indult!

„Megálljunk uram!“ Szólalt meg Kolozsváry, — „lássuk van-e az urnak erre engedélye, vagy felhatalmazása?“

A jegyző kivett zsebéből egy iratot, melyben arra intetik, hogy miután Tornai lelkész erősen bevádoltatott fiával együtt, most vizsgálati fogságban van, siessen azért rögtön, mihelyest e rendeletet kapja, a lelkész lakra s ott minden botrány nélkül csendesen kutasson fel mindent s rögtön tudósitást küldjön a dolog miben létéről. stb.

Nem lehetett többé mit tenni, engedelmeskednie kelett!

Mig a jegyző a könytár átvizsgálásával foglalkozott Kolozsváry ellenörködése mellett, a tiszteletes asszony az irószalthoz ment, kinyitotta annak hirtelenül egy titkos fiókját s ime legfelül ott volt csakugyan a forradalmi hires beszéd, hirtelen kikapta onnan, a neszre a jegyző visszafordult, s egyenesen a házinőfelé tartott, s kérdezte mit csinált ott az asztalnál, mig a lelkészné felelet helyett lesujtólag végig mérte a jegyzőt s ez utóbbi egy szemész kapzsiságával kezdett hányni vetni az iró asztal irományai között; addig Kolozsvárynak is si került egy kis gyüjtemény könyvet kivenni a többi könyv közül s kabátja zsebébe rejteni, melyet már rég szorongva nézett. E könyv forradalmi kiféléneyeket tartalmazott; a többek közt benne volt az is, melynek refrainje ez: „Akaszszátok fel a királyokat.“ Petőfitől.

Most már kereshetett a domine.

Reggel fele volt az idő, midőn a kutatásnak vége lett. — A jegyző csüggetegen, s roszul palástolt leverttséggel, mint a vadász, ki a legszebb vadat elszalasztotta s üres táskával megy haza, — hidegen bucsuzott s távozott.

Kevés idő multva a Kolozsváry uram csá-

Kellő tájékozás szempontjából szükségesnek látjuk itt felemliteni a lakosok számát az 1873-ik évről, mely is az elnöki jelentés szerint:

I. Szabolcsmegyében: 259,774.
II. Hajdukerületben: 63373.

Kimutatja továbbá tanfelügyelő azon áldozatokat, melyeket egyfelől a kormány, másfelől a tankerületek, illetőleg vallásfelekezetek 5 év alatt tettek a népnevelés ügyében, u. m.:

I. A közoktatási magy. kir. miniszterium adott készpénzben 45853 frt, ezenkívül tanesz-közökben 3319 példányt.

II. A szabolcsmegyei összes vallásfelekezetek tanítók fizetésére s egyéb iskolai költségekre kiadtak 5 év alatt félmillió frtot, a hajdukerület pedig részére 200,000 frtot.

Ily áldozatkészség eszközlé azon örvendetes haladást, melyszerint a tiszta magyarajku Hajdukerület Szabolcsmegyével együtt kivétetlenül azon szomoru helyzetből, melyben népiskolai és közértelmi miveltségi állapotát tekintve, az 1868-ki XXXVIII-ik törvényczikk találta.

Majd a népnevelés fejlődésének s haladásának fényoldalai mellett feltünteti tanfelügyelő az árnyoldalakat is, kimutatván egyenként a hiányokat a népnevelés terén; jelesen szükségeltetik még

I. Szabolcsmegyében 89 iskola 104 tanitóval.

II. A Hajdukerületben 53 iskola ugyanannyi tatitóval; kimutatja továbbá községenként s vallásfelekezetek szerint, hol vannak jó, rosz és tarthatatlan rosz iskolai épületek, hol vannak az iskolák taneszközökkel egészben, részben felszerelve; kiterjeszti figyelmét a tanyai iskolákra is, a már meglevőkre, és még hiányzókra; kiemeli fölég mint egyik legfőbb szüksége a tanitók fizetésének felemelését.

Végül több rendbeli táblás kimutatást csatol a tanfelügyelő elnöki jelentéséhez, melyek egy tekintetre kimutatják községenként és vallásfelekezetek szerint a haladást is hiányt, — a népiskolák anyagi és szellemi állapotát. Szóval ezen 9 ivre terjedő elnök jelentés oly gonddal és szakavatottsággal van összeállítva, hogy méltán fejezhetjük ki tanfelügyelő irányában őszinte elismerésünket, annyival inkább, mert ezen elnöki jelentés annak világos bizonysága, hogy Szabolcsmegyében és a Hajdukerületben a népnevelés örvendetes előhaladása részben tanfelügyelő érdeme, ki egész odaadással s lelkiismeretes buzgósággal igyekszik hivatalának megfelelni, s kinek hivataloskodása ideje alatt a felügyelete körébe eső két kerületben 13052-vel kevesebedett az irni, olvasni, számolni nem tudó felnőttek száma.

Ajánljuk ezen művet minden nevelési ügybarátnak.

Különös örömünkre szolgál, hogy a nevelésügy terén épen Szabolcsmegye és a Hajdukerület tanfelügyelője az a ki ily kiméritő munkálat készitésével első lépett a nyilvánosság szinpadára.

Fogadja őszinte üdvözletünket!

A fővárosból.

Budapest, december 8.

(„Kornélia" Szinmű négy felvonásban. Irta Toldy István. Először adatott a nemzeti szinházban december 7-én.)

Szokatlan nagy közönség gyült ma este egybe a nemzeti szinházban. Feszülten várták sokan előadását azon darabnak, melyről néhány szigoru moralista azt hirdette, hogy az erkölcsiséget sérti s a nemzeti szinpadon közmegbotránkozást fog szülni. A mai előadás meghazudtolta a hü erkölcsőröket. Igaz ugyan, hogy a második felvonás alkalmával volt egy kis pisszegés, söt egy-két fütyentést is lehetett hallani; mindezt azonban teljesen megsemmisitik azon dus tetszési nyilatkozatok, melyekben a közönség hatalmas többsége az uj darabot részesité.

Kornélia egy kitünően nevelt, erényes, jószivü nemes angyali lény, kinek szive lángra lobban egyike iránt azon két fővárosi gavallérnak, ki őt kocsija feldülésekor támadt kellemetlenségeiből lovagiasan kisegiti. Ürügyet keresve a két fővárosi fiatal ember — Temesi és Dunay — Kornélia gyámanyjának házába tér be, hol meg nem tudván egyezni a felett, hogy kié legyen a szép leány, sorsot huznak — mely Temesinek kedvez. — Temesi, minthogy minden más utat a leány birtokába juthatni lehetetlennek talál, megkéri s meg is nyeri Kornélia kezét. De már a megkérés alkalmával is vad szenvedélye rohamában oly módon csókolja Temesi menyasszonyát meg, hogy ez szeménme megsértett önérzetében panaszolja azt gyámanyjának el.

Kornélia férje, — Temesi, — lassan-lassan régi könnyelmü életébe sülyed vissza. Egy este alkalmával nejét a redouteból barátja kiséretében haza küldi, ő maga pedig régi kollégák viszontlátásának ürügye alatt továbbra is ott marad. Kornélia — Dunay által kisérve — álarczozottan visszamegy a redouteba és ime — férjét itt a legkicsapongóbb s legaljasabb társaságban, elvetemüit ledérnők körében találja. E percztől fogva az eddig lángolón szeretö Kornélia megveti s megutálja aljas férjét. Szive fájdalmát azonban a nemes lény vigyázva titkolja a világgal szemben és boldog megelégedettséget szinlel mindenki előtt; csupán egy hü barátját Dunay Zoltánt — avatja be boldogtalansága titkaiba. Később azonban e baráti vonzalma Dunay iránt szenvedélyes szerelemmé fejlődik; de ekkor lelke nincs még annyira feldulva, hogy magáról egészen megfeledkeznék: kürdve ugyan, de mégis erőt vesz szenvedélyén, lemond szerelméről. Midőn pedig véletlenül még azon viszonyra is rájön, mely férje s szobaleánya közt van, elhatározza, hogy férjét örökre itt hagyva, vissza utazik beteg anyjához. E kétségbeesö állapotnak közepette egy táviratot kap, mely anyja halálát hozza hirül. — Most tehát már itt sem kereshet menedéket . . .

Az utolsó felvonás Sorrentóban játszik. Itt a tengerparton, félre vonulva a világ zajától, éli törvénytelen szerelmét Kornélia Dunayval. Ide siet Temesy, hogy boszut álljon Dunain a férj megsértett becsülete miatt. Kornélia azonban — megmentendő kedvesét — Temesy életének fegyverrel véget vet. Midőn pedig a haldokló e szót hörgé: „gyilkos," Kornéliában felébredt a lelki furdalás és a tengerbe ugrik. M. M.

A nagyváradi jogakadémia ünnepélyes megnyitása.

— A „Szabolcs" tudósitása. —

Nagy-Várad, decz. 3.

(Decz. hó 2-án ½9 órakor az ifjuság a plebániai templomban az isteni szolgalatot hallgatja, ezt követi dr. Hoványi Lajos megnyitó beszéde; dr. Bozóki Aljaos a nagyv. jogakadémia rövid történetének vázlatát fejegeti. Dr. Sipos Árpád ünnepi beszédet tart. Dr. Kürty az akadem. tanári kara által kitüzött pályadijakat hirdeti. Felköszöntö beszéd Tury Ignácz 4 év. joghallgatótól, végül az épület megtekintése; diszebed.)

Ez volt programmja az ünnepélyes megnyitásnak, a mit is, mint lelkiismeretes tudósító szükségesnek tartok dióhéjba vont közleményem elején közöli.

A ki szerdán reggel Nagy-Várad szük utczáin végig haladt, azt gyanithatta, hogy ma itt vajmi ritka eseménynek kell történnie. Katonák „en blanc parade" cilinderes urak, frakkos uracsok, egy-két magyar kabát (horribile dictu) ünnepi arczok, a kocsik ide-oda ügetése és mindezek felett a hullámzó tömeg, — mely egyenesen a plebánia templom felé halad — az, mi figyelmünket igénybe veszi. A templomba érkezve, Kümer Henrik apát-kanonok tartja fényes segédlet mellett az ünnepélyes „veni sancte"-t, számos notabilitás jelenlétében. — Pont 10 órakor indult a menet az egyházból az ujonan épült akademiához, hol annak disztermében a következő notabilitások foglaltak helyet.

Biharmegye főispánja b. Döry József, Beöthy alispán, a polgármester, az összes tanári kar, a gör. kath. püspök helyettese, számos főpap, köztök az izr. hitközség nagytudományu főpapja dr. Rosenberg, a tanfelügyelő a közöshadseregbeli tisztikar, élén b. Pulsz altábornagygyal, a honvéd tisztikar, a debreczeni jogakadémia képviselője Kovács jogtanár, a tüzoltó-egylet parancsnokai egyenruhában, az akadémia polgárok, az összes értelmiség és a városi polgároknak disze. A zsufolásig megtelt teremben harsány „éljenek" közt a jog- és államtudományi kar ezidei igazgatója dr. Hoványi Lajos ur lépett a katedrára (ez keresi párját), hogy az egybegyült vendégeket üdvözölje. Ne kivánja tőlem senki, hogy e valóban ünnepi, megható és nagyszerü beszédet egész terjedelmében közöljem.

Beszéde közben felolvasta Trefort ömlts. és Pauler ömlts. üdvözlö iratait, — kik országos ügyekkel el vannak foglalva, az ünnepélyre meg nem jelenhettek. Felolvasta továbbá a debreczeni testvér akad. üdvözlö iratát. (Ez képviselőt is küldött — a többi jogakadémia persze aluszik.) Dörgö „éljenek" közt lépett le a szószékről az ősz tudós és helyét elfoglalta dr. Bozóky Alajos ur. Az akadémia alapitásáról, annak rosz és jó napjairól beszélt; elmondá, miszerint az akadémiát b. e. M. Terézia alapitá; elmondá, mily nehéz napok voltak azok, az itt működö tanárokra nézve, midőn bizonyos utasitások értelmében kellett a vizsgálatokat megtartani, — megemlékezett azon tudós férfiakról, kik ez akadémiát látogatták és végül örömét fejezé ki a felett, hogy végre a nagyváradi jogakad. is szép jövőnek néz elé. Beszéde általános tetszésben részesült.

Ezek után dr. Sipos Árpád ur lépett a szószékre. A ki megszokta a tanár ur előadásait, vagy öt bármely alkalommal hallotta, az előre tudta, hogy . . . et nunc.

Csengö hangon tartott beszéde laikust és tudóst egyaránt lebilincselt. Pártolólag szólt a felállitandó protestans egyetemről, sajnálatát fejezé ki a felett, hogy a törvényhozás a tanárok független állását, mivel sem biztositja, és azon reménynek ad helyet, miszerint ez nem soká fog magára váratni. Beszéde harsogó éljenekkel fogadtatott. — A lelépöt többen sietnek üdvözölni.

Dr. Kürthy lép most a szószékre, hogy a jogak. tan. kara által kitüzött pályadijakat kihirdesse 2 50—50 o. é. frtos dijak ezek. Lelkes szavakban hivja fel az akad. polgárokat (csakis az idealók pályázhatnak) a versenyre. — Végül Tury Ignácz 4 év. joghallgató szólt helylyelközel tulzott képletekben ugyan — de igazságos vagyok és szónok lármázó hangja daczára is meg kell vallanom, hogy szépen, hévvel és tüzzel beszélt.

Következett az épület megtekintése; ehez sok szó férne, — és azért hallgatok. Az épület felszereléséről azonban csak dicséröleg kell emlékeznem.

Az ünnepélyt a diszebéd zárta be. — Miután nem minden halandó oly szerencsés egy ebédért 3 frt 50 krt fizethetni, azért megbocsát a t. olvasó, ha erről csakis a helybeli lapok nyomán közölhetek valamit.

A „Nagyvárad" a következőket irja. „Ha máskor banquettre mégy a „Sas"-ba, lakjál előbb jól otthon." A „Bihar" pedig következőt ir: „Komornyik ebédje bár 3 frt 50 kr. — de jó volt." Tessék okoskodni!

Ezzel kapcsolatban meg kell emlitenem még, miszerint az akadémiai ifjuság ez ünnepélyt megelözöleg decz. 1-én egy minden tekintetben sikerült és fényes „zene-estélyt" rendezett.

Egyéb helybeli és vidéki hireinkről jövőben többet.

Ernyei Mór.

---

ládja is távozott a házból, de nem egyedül, mig a dolog jobbra vagy balra eldőlne, meghivták a magukkal vitték a tiszteletesnét s gyermekeit is.

* * *

De micsoda czélja és kilátása lehetett e buta, de különben alattomos és ravasz jegyzőnek, hogy a becsületes köztisztelteben álló lelkészt és annak családját ily kellemetlenül, aggasztó helyzetbe sodorja, holott e családnál majdnem mindennapos volt, s a családtagok bár nem rokonszenvből, de mert a családfő ugy kivánta, kellő tisztelettel viseltettek iránta, számtalanszor evett és ivott a lelkész asztalánál, sokszor hónapokon keresztül, mintha állandó kosztos lett volna?! Mert hogy ő volt a kellemetlen helyzet előidözője, azt már mindenki sejtette, csak jelek és bizonyitékok hiányoztak; ő azonban, ha itt, vagy ott társaságban e tény felmerült, ugy viselte magát, mintha sajnálkoznék az egész esemény felett.

Aligha dolgozott nála más, mint az, hogy hűséges szolgálatokat akart tenni, talán hogy magasabb hivatalba juthasson, talán érdemeket akart szerezni egy zsiros konczra?!

Ezen feltevésünk világosabban is fel fog derülni.

. . . . . Mint emlitök, a jegyző csüggetegen tért haza, komoron, csak ugy ruhástól vetette magát divánjára; de álom sehogy sem jött szemére. Felkelt tehát, s érthetlen monologokat mormogott magában mosdatlan szitkokkal keverve.

„És még is győznöm kell! Még is? . . . De mit tehetek? . . . Lássuk csak!" Ismét egy hosszu séta következett! Miközben összeveszett tüskés bajuszával, homlokát megmeg lökte gorombán mutató ujjával; de egy kedvére való gondolat csak sehogy se tudott elö teremni.

Végre is leült és a következő sorokat irta:

„Mélyen tisztelt Nagyságos uram!"

Kutatásom sikerhez nem vezetett, mindent összevissza hánytam, titkos fiókokat feléztem, de egyetlen betüt sem találtam, mely terhelő lehetne; pedig meg vagyok erősen győződve, hogy vannak, még pedig számosan ilyenek! A lelkészt csak fogsághan kell tartani, majd utána látok még, s hacsak lehet felderitek mindent! És ha valamihez juthatok; önfeláldozó hűségemet magas kegyeibe ajánlom stb."

Ez volt az egyik levél.

A szegletes homlok alig volt képes ennyit is hirtelen kiizzadni.

Most ismét felállt székéről. . . . Hosszas séta következett ismét! A bajusz harcz bekövetkezett ujra, vegyitve koronkénti csavargásokkal, s volt egy szokása még a dominének, midőn mély gondolatokba volt merülve, megállt, y-féle lábait térdcsuklóiaba hátra görbitettekezét hasán összekulcsolta, karjait hónaaljában és könyökével szárny gyanánt libegtette, mialatt apró macska szemeit lefele forditva, czéltalanul a semmibe nézett! Ez a helyzet volt az, melyben legjobban feltudta csigázni azt a kis észbeli tehetségét, mely idomtalan kaponyájába belesült. — Igy állott körülbelül egy fél negyed óráig. Ha valaki e csudálatos helyzetében látja, minden bizonynyal örültnek hiszi öt.

Végre nagy gyorsasággal rohant iró asztalához, felragadta ismét a tollat s irta a mint következik;

„Kedves barátom!

Eredeti ötletem támadt! Azt hiszem, hogy nyomon vagyok! Az irományokat kikutatom! Más helyen nem lehetnek azok, mint a templomban. Egyet kell kivinni csak, és ez az, hogy erre felhatalmazást nyerjek, s addig a pap haza ne jöjjön! Aztán majd ott is marad talán örökre. barátod stb."

Az igy elkészitett leveleket zsebébe rejté, aztán csendesült kedélylyel csak ugy ruhástól levetette magát kanapéjára és elsludt.

* * *

Épen vasárnap délután volt!

Ki látta már mily örömteli ünnep ez falun?

Ti városiak, kikre nézve egy forma a hétnek minden napja, mindennap ünnepi disz és hétköznapi lélek; mosolygó arczok, kaján szivek, „kivül arany, belül hamu," mint a holttengervidéki alma. — Üzlet a végtelenségig! . . divatban, becsületben, elv- s jellemszilárdságban, barátságban, irodalomban; — ti kik a szerint cserélitek barátaitokat, a mint hitvány, szennyes érzelmeitek hozza magával; kik ma az erény oltára körül tömjéneztek, holnap kezet fogtok az ördöggel, mert azt kivánja ön emeltetének. Ti, kik nyiltan a szabadelvűekkel kaczérkodtok, titokban pedig eladjátok ezeket az ellenfél csillogó arányáért: — jertek falura felifjulni, kedélyt, melegséget, ártatlanságot szivni a falusi élet tiszta, egességes levegőjéből! . . . . — A falu szüzei egyszerü bájos öltözetben hosszura lebocsátott páros pántlikába font hajjal, körben karikában járják végig a falunak minden utczáit, sajátságos melodiáju dalt zengve, melynek szövege valami értelmetlen bohóság; mindössze is ennyiből áll:

„Hajlik a meggy fa;
Nagy az árnyéka; . .
Alatta van egy
Barna menyecske
A kit szeretsz, kapd be."

És mégis hány ártatlan sziv tud ezen az egyszerü dalon elmulatni évről évre minden vasárnap délután! Nem csak, hanem élvezni oly ártatlan és zavartalan örömöt, aminőhez fogható csak a szüzies sziv tiszta templomában pihenhet meg.

(Folytatás.)

A debreczeni

nöegyleti árvaház javára

rendezett

EZÜST SORSJÁTÉK

f. 1874. évi december 1-én d. u. 3 órakor, a városháza nagy tanácstermében megtartatott húzásának eredménye.

A nyerő sorsjegy		A nyerő sorsjegy	
sorozata	száma	sorozata	száma
6	49	8	719
2	57	21	899
2	491	26	593
10	60	26	757
28	81	21	980
11	292	18	753
30	770	6	959
11	955	4	893
17	888	22	841
19	74	11	525
1	702	7	234
8	116	27	464
29	328	22	236
11	753	1	783
2	409	27	192
27	166	7	84
14	745	4	849
4	347	19	880
9	8	22	629
19	356	14	841
12	826	4	780
28	559	13	545
25	337	1	764
13	585	12	804
1	497	10	686
23	930	22	639
4	49	23	924
18	883	23	977
28	585	25	46
13	124	15	181
15	785	12	220
26	243	11	813
11	946	9	243
24	197	11	928
17	863	20	203
30	454	1	664
4	844	20	690
4	486	15	232
25	316	2	78
29	54	23	95
1	866	21	424
30	965	28	205
15	879	5	923
15	948	20	857
10	875	12	583
17	45	8	982
14	100	20	463
23	522	27	407
2	628	21	[illegible]
15	605	21	773

UJDONSÁGOK.

** **A „szabolcsmegyei lap kiadó társulat" f. hó 27-ikén gyülest tart, melyre a tagok az igazgatóság által ezennel meghivatnak.**

+ **Gorombei Petert**, lapunk szép tehetségü munkatársát, eperjeskei ref. lelkészt érzékeny csapás érte. Forrón szeretett nejét, a példátlanul hü, önfeláldozó szelid nőt, elvesztette f. hó 7-én. A fiu megmaradt, de az anya a halál áldozatául esett. A korán elhunyt felejthetetlen nő temetése f. hó 8-kán délután ment végbe Eperjeskén. Koporsója felett az udvaron Lukács Ödön nyiregyházai ref. lelkész beszélt, a temetőben Porzsolt József mándoki helyettes lelkész. A vidékről szép számu közönség gyült össze, a falu lakossága pedig kivétel nélkül igazán osztakozott szeretett ifju lelkésze mély gyászában. Ki ismerte a boldogságot, mely az egymást forrón szeretö ifju pár között létezett, az felfogja a majdnem elviselhetetlen csapást, mely a nemes lelkü ifju lel-

készt sujtá. Igaz szivből ohajtjuk: adjon a minden jóknak adója neki erős lelket a veszteség elhordozására. — Meg kell még itt emlitenünk, hogy a vidékről összegyült nehány lelkész és tanitó oly énekkart hevenyészett, melynél bármily gyakorlott s fegyelmezett dalárda is alig lett volna képes szebben s szivrehatóbban énekelni.

(!) **A nyiregyházai** sóstói gyülés csakugyan megtartatott f. hó 8-án Nyiregyházán a városháza kistermében. E gyülésen elhatároztatott a sóstói helyiségen egy nyári kioszk épittetése a fürdői vendégek kényelmére, mely esős időben nem csak étkezőül, hanem tánczteremül is fog szolgálni, a deszkából készitendő épület létesitésére a társulat 500 frtot utalványozott; továbbá elnök bejelentette, hogy jövő évre sóstói vendéglősül Weinberger Bernátot, mint legelőnyösebben vállalkozót fogadta fel.

= **A f. hó 9-ére hirdetett** Nyiregyháza vidéki ref. tanitóegyleti gyülés megtartatott, Gavallér János alelnök elnöklete alatt. Elnököt a gyülésen való megjelenésben hivatalos körülményei gátolván. — A „vértesalljai tanitóegylet“ kérelmét a tanitói nyugdij érdekében egyletünk magáévá tette; ezután élőszóval jeles, kimeritő előadást tartott Horváth Gábor kállói ref. tanitó a méterrendszerről. Az ügykezelési szabályok még el nem készülvén, fel nem olvastattak. A gyülés délutáni 2 órakor ért véget. Fájdalommal jelezhetjük, hogy a tanitó urak közül ismét nem sokan voltak jelen. Reméljük, hogy majd találunk módot, mely szerint az anyagi akadályok e tekintetben legyőzhetők legyenek.

× **A nyiregyházai kaszinó-egylet** legközelebbi tisztujitó gyülésén ismét Ábrányi Aurél választatott elnökké, egyszersmind elhatároztatott, hogy a szivarárulás billiárd s egyéb kiszolgálatok ezután sem házilag fognak kezeltetni, de bérbe adatnak.

*** **A Nyiregyházán felállitandó népkonyhára** ujabban adakoztak: a nyiregyházai kaszinó 30 frtot, Bartholomeidesz Jánosné 1 véka lisztett s 15 font sót, Siska Julia pedig 2 véka gabonát és egy zsák krumplit, — Pazár Istvánné 1/2 véka kását; a nőegylet által adakozási szempontból gyüjtő ivek bocsáttattak ki. Nem hallgathatjuk el özv. Hvezda Károlynénak azon szives áldozatkészségét sem, hogy főzés végett egy konyhát ajánlott fel, valamint kamarát is a begyülendő élelmi szereknek. E nemes eszme felkarolása által a nőegylet fényesen bebizonyitotta azt, hogy felfogta magasztos hivatását. Vajha közönségünk ne lenne közönyös, s melegen karolná fel ez ügyet.

× **A napokban** egy ifju ember Lenhárd szücs segéd agyonlőtte magát. Mesterétől éjjel azon ürügy alatt kérte ki fegyverét, hogy a bőr szagra összegyült kutyákat fogja vele elriasztani. A fegyvert kivitte, hallottak is puska dördülést, de azt gondolták, hogy kutyákra lőtt; csak reggel találták meg a szerencsétlent vérében feküdve. Homlokon lőtte magát. Tettének indoka nem tudatik.

(sz.) **Hrabovszky Guidó** féle ügyre nézve a vidéken többféle egymásnak ellentmondó hirek keringnek. Vannak, kik állitják, hogy az egész esetet nagyitva adatik elő, s tagadják a megye északi részén egy szervezett rablóbanda létezését, mások ellenben állitják, hogy csakugyan utólsó szóig igaz eset, hogy a Hrabovszky által meglőtt két rabló pálczai lakos volt, kik csakugyan meghaltak, sőt beszélik azt is, hogy ugyanezen banda tagjai a pálczai birónak karját ketté vágták. Annyi igaz, hogy a rablók üldözésére kiküldött csendbiztos a rablóknak még nyomait sem fedezhette fel. Mennyi igaz a dologból, talán majd felderiti az idő; azonban az ügyben ha semmi igaz nem volna is, kellemetlen már magában az, hogy a vidék örökös rettegésben tartatik.

(u) **Megyei tanfelügyelőnk** igen nagy gonddal, mindenekre kiterjeszkedő figyelemmel készitett évi jelentése a nevelésügyről elhagyta a sajtót. Közügyi rovatunkban bővebben ismertetjük.

(—) **Mult heten a demecseri** indóháznál történt vasuti baleset ügyében már megejtetett a vizsgálat. Kisült, hogy a szerencsétlenségnek főokozói a pályavonal felvigyázója és a munkavezető voltak, a mennyiben az őrök által figyelmeztetve voltak, maguk a munkások is vonakodtak tovább haladni, azonban a munkavezető azzal fenyegetőzött, hogyha nem haljtanak, elereszti őket a munkából. Ugy halljuk, hogy az illetők büneikért legalább is egy évi fogságot kapnak.

* **Mükedvelői előadás** tartatott tegnap Nyiregyházán; előadatott két vigjáték: „A váróteremben“ és „A közügyek“. Ma vasárnap a „Czigány“, Szigligeti népszinmüve.

* **A mult hóban Nyirbátorban** tartott ref. egyházmegyei gyülésen következő érdekesebb határozatok hozattak: — 1. Dr. Heiszler József véglegesen lemondott az egyházmegyei ülnökségről, gyengélkedő egészsége miatt. 2. Megyei iskola tanácsosul Gyöngyösi Sámuel választatott meg. 3. Az egyházmegyei ülnökök hivatalukról a szabályok értelmében, letelvén a 3 év, lemondtak, ezután 6 évre ejtetnek a választások. 4. A györöcskei egyház a bezdédi egyházhoz affilialtatott; nem különben a jékei egyház is a papi egyházhoz és a geszterédi a balkányihoz, mindezen intézkedések megerősités végett az egyházkerületre terjesztetnek. 5. A látogatósági körök következőleg osztattak be: Őri vidékre megy Harsányi Sámuel, Jármy Elek, jegyző Tóth István; Belföldre Kozma József esp. Lőrei Antal jegyző, Nemes Menyhért; Nyiregyháza vidékére Nemes Benjamin, Dobozy Ferencz jegyyő, Kósa Imre; Báthori vidékre Gyöngyösi Sámuel, Ujfalusi József jegyző Szabó Ferencz.

(cs) **Mindenütt lopnak valamit a tolvajok** még ott is a hol igazán nincs semmi. E hó végén éjjel valami szegény legény félék próbálták feltörni a beszterczi vár ajtóit a hol ez idő szerint az öreg Betka élte özvegyi napjait. Már a vár külső ajtóját be is törték, csak egy ajtó volt még ostromlandó; az öreg ur elkezdet gyónni a még őt védő ajtón keresztül; ezen szavakkal; „nincs nekem semmim és nem is volt, hagyjatok nekem békét; én szegény ember vagyok,“ a tolvajok meghittek az ártatlan öreg urnak, és odább álltak.

— **A nyiregyházi pénzintézetek** az országos bank egyesületbe nem léptek be, s az a felől szóló hir tévedésen alapult.

(!) **A legközelebbi megye bizottsági** gyülésen a nyiregyházai képviselők közül kisorsoltattak: az 1-ső választó kerületben Kralovánszki Mór, Meskó Soma, Risdorfer János, Zajácz József; megmaradtak Bencs László, Bencs János, Bodnár István. A második kerületből: Krasznay Gábor, Kőmives Károly, Schack Mór, maradtak: Enyingl Lajos, Nádosi Mihály, Nikelczki Mátyás, Lukács Ödön; a 3-ikból: Policz András, Szabó Dávid, Bartholomeidesz János, Farbaki József; maradtak: Raczkó Mihály, Domján Soma, Bodó János; 4-ikből Joszka Ján s, Kralovánszki Gyula, Kornstein Ignácz; maradtak Vidliczkai József, Sári Pál, id. Maurer Károly. A választások mind a négy kerületben f. hó 22-én fognak megejtetni és pedig az első kerület választ a Hudák féle iskolában, választási elnökök Bodnár István és Bencs László. A 2-ik Gerhárt-féle iskolában választási elnökök: Krasznay Gábor, Mádi Frigyes; a 3-ik Nagy Sámuel iskolájában, választási elnökök: Miklós Ferencz és Sári Pál. A 4-ik a gimnasiumi épületben, választási elnökök: Matheidesz Gusztáv és Kornstein Ignácz. A kisorsoltak a törvény értelmében ujra megválaszthatók.

* **Felhivás.** A magy. kir. belügyi miniszternek 49,007. sz. alatt kelt végzése folytán az országgyülési képviselőválasztók összeirása és az ennek alapján összeállitandó névjegyzékek elkészitése iránt megalkotandó központi választmányok megvalósitása tárgyában f. évi decz. 17-én d. e. 10 órakor Nagy Kállóban rendkivüli közgyülés fog tartatni, miről a megyei bizottmányi tag urakat, hazafiui üdvözlettel van szerencsém értesiteni decz. 3. 1874. Bonis Barnabás alispán.

— **Országos** vásárunk jövő hétfőn, decz. 14-én fog megtartatni. Részleteiről jövő számunkhoz tudósitást.

— **A sóstói** részvények után ez évre eső 10 frt. osztalék kifizetés megkezdetett, mire az illető részvényeseket figyelmeztetni el nem mulasztjuk.

Nyirfalombok.

(A mennyi ház, annyi szokás. A madarasi menyecske és a madrasi indián. A század leghiresebb inyence. Kétféle publikum. A kiknek nincs rosz idő. A nyelv legjobb — páczolva. A fél város bünkrónikája, melyből nagyon kevés az igaz. A zugolódó citoyen, ki igazi fia édes apjának. Saphir a kávénénékről.)

Uj Kaledóniában, az oczeáni szigeten, hová a fogoly communeistákat s közöttük a közelebb megmenekült Rochefortot deportáltatta a franczia köztársasági kormány, — valamint a Karaiboknál, Pápuáknál és sok más vad néptörzsnél is mai napig szokásos eledel, sőt valódi delicatesse az . . . emberhus.

Nálunk is.

Nem a „mátrai hentesre“ gondolunk, ki a tatárjárás idejében a hozzá menekült gyermekeket és papokat leölvén, husokat az éhező népnek kimérte. Nem is a nagy-kunmadarasi esetre czélozunk, hol — mint mult évben közölték a lapok, — egy nő alvó férjét meggyilkolván, husából egy darabot megsütött, és azzal menyecske leányát, ki másnap meglátogatta, valamint a törvényszolgát is (ki szinte semmit sem tudott e borzasztó tényről) megvendégelte . . . Nem, ennyire vademberek nem vagyunk, hogy emberhust természetben csemegézzünk, vagy pláne, ugy tegyünk, mint a madrasi indián, ki két nejével együtt keresztyénné akarván lenni, midőn a téritő pap által figyelmeztetve lőn, hogy addig, mig kétnejüségben él, meg nem keresztelhető, szomoruan távozott . . . azonban nehány nap mulva visszatért nagy örömmel egyik nővel, s midőn a missionarius kérdezte tőle, hogy hát a másik asszonyt hova tette? kedélyes vigyorgással válaszolt: megettem . . .

Nem! a keleti vasutra mondjuk, ennyire vademberek nem vagyunk, de azért fentartjuk elébbi állitásunkat, hogy az emberhus nálunk is szokásos eledel, sőt valódi delicatesse, milyet nem árult a nyiregyházai hajdani „Rablátesz“ (köznapi néven, csemegeterem), de még a hirhedett inyenc Brillat-Savarinnek, (ki a mint irva van, valóságos lángelmét fejtett ki az ételek összeállitása körül), kitünő szakácskönyve sem produkál.

Hanem hát nekünk fátumunk, hogy ha valami badarságot állitunk, be is kell azt igazolnunk. Mennyivel jobb dolguk van azoknak, kik egyszerüen ráparancsolnak a közönségre: higyjed, mert képtelenség! Hjah! A mi publikumunk kemény nyaku, hihetetlen nép, — okoknak hódol, de tekintélynek nem . . . kell tehát, hogy merész állitásunkat kellőleg indokoljuk.

*

Jujujuj! micsoda itélet idő lesz most mindjárt. Sötét fellegtábor vonul fel a láthatár széléről, a villámtüz száz meg szász ponton kigyulad, a mennydörgés harsonája perczenként erősebben riad, a haragos orkántól kergetett porfelleg elhomályositja az alkonyi fényt, elvakitja a szemeket, megzilálja a hajboglyákat és tunikákat . . . pókháló termetü dandyk, darázs dereku szépségek, viharedzett kofák és talyigások, mind mind sietve menekülnek a zivatar elől . . . milyen jó, hogy ebbe a boltba behuzódhatunk, milyen jó ilyenkor a csendes a békés otthon!

Azonban ugy látszik, nem mindenki osztja nézetünket, hiszen ime, több irányból tisztes mátrónák közelgetnek felénk, s mintha csak összebeszéltek volna, mindnyájan ugyanazon ház kapuján lépnek be . . . Nem lenne szives ön tisztelt Mindentudó ur! megmondani, kik légyenek e merész vállalkozók? Ah! tudjuk már . . . Q. X. X. W. urnők, nemde? Ozsonnára mennek, nemde? madame Kotnyeleshez, nemde? . . . dejszen, ezeknek nincs fergeteg, ezeket a csákányeső, a szekerczezápor sem tartaná vissza, régi, megszokott gyülhelyökről.

Ott aztán megerednek a pihent nyelvek, és ha avatottak nem mondanák, alig hinnénk, hogy e finom szervek mily hatalmas erőt fejtenek ki, mily roppant pusztitást visznek véghez az emberek soraiban. Konstatálják jelesül hitelesen és egyhangulag, hogy:

. . . A. ur, kinek oly szép szemei vannak, egy magas rangu nő pártfogolásának köszönheti hivatalát, melyhez annyit ért, mint bizonyos iskolatanácsosok, tanfelügyelők és közoktatási miniszter a tanügyhöz — Japánban . . . B. asszonyság betegnek tettette magát s három hétre fürdőbe ment Koritnicára, (mintha a Sóstó nem közelebb volna!) pár nap mulva leánykori udvarlója is elutazott a városból, azt mondván rokonainak, hogy Tátrafüredre megy, pedig nem ugy áll, mert az itthon maradt B. ur egy hét mulva levelet kapott nejétől, melyben irja, hogy egészen jól érzi magát, de az orvos azt tanácsolja, hogy hat hétig haza ne menjen, aztán a boldogtalan B. ur ezt a mesét oly szentül hiszi, mint a quäker a bibliát, — szegény tatár! . . . C. ur éji zenét akart adni Lilia kisasszonynak, de kissé mámoros levén eltévesztette imádottja ablakát, s csak akkor nézett nagyot, mikor a serenade végével a várt köszönet helyett, (talán egyébbre is számitott), egy borzos fej tulajdonosa jól összeszidta, hogy mit alkalmatlankodik más házánál éjszakának idején, mikor minden becsületes ember alszik . . . D. urhölgy egyszerre három fiatal emberrel udvaroltat magának, s mikor kérdezték tőle: miért tesz igy? azt felelte (a libácska!) azért, hogy lássam, melyik pászol hozzám! . . . E. ur festi a haját, azért olyan ragyogó fekete, de ezt senki nem tudta, még a leendő napa sem, pedig az valóságos boszorkány, hanem a minap lakodalomban voltak, E. ur roppantul megizzadt, (jól benyelt a bakar borból), egyszer csak a hajfesték csorog lefelé az arczájára, törölgeti a verejtéket, olyanná lesz, mint az ördög, már most mátkája is elvált tőle . . . F. ur elvehette a feleségét, mikor az tiz évvel vénebb nála, fogait Heksch rakta be mult évben, az idomoknál is több a látszat mint a való, szobalányuk beszélte, hogy mikor az ur e pikans titkokat meg tudta, majdnem sóbálvánnyá változott . . . G. ur azt hitte, hogy nagyszerü parthiet csinált nősülésével, pedig az ipa fülig adós, mahólnap dobra ütik mindenét, megjárja fiam uram, ha ipát napát is tartania kell, de ugy kell neki, volt itt a városban sok derék és vagyonos leány, tudhatta vólna, hogy az ismeretlennél mindig jobb a „szomszéd lánya kis hibával“ . . . H. asszony nem adta leányát Petrence Mukihoz, pedig az mivelt, szelid ifju ember, igaz, hogy már a negyven körül van, de legalább nem oly csapodár mint a mostani fiatalság, bezzeg árulhatja most a mamzell a petrezselymet, csak legalább unokaöcsénkhez menne hozzá, mert tagadhatlanul gazdag és nem is rut, de hát valami patvarista motoszkál a fejében . . . J kisasszony azért oly hüséges templomos, mert ülőhelyével vis a vis egy érdekes arczu ifju szokott rendesen megjelenni, arra pedig jó hugom „hiába várss, hiába járss, hiába taposod a sárt“ . . . K. urat a gazdaszonya jól elnáspálta, de érdemli, miért nem házasodik, a pap már feladná neki a hitet, mert tul van vagy husz évvel a hadkötelezettségen, bár minden agglegényt igy páholna el gazdasszonya . . . L. ur ugy találta, hogy a komámasszony arcza érdekesebb mint nejéé, most már folytonosan áll a háznál a csentenper, — de minek is mennek férjhez a szegény leányok, holott a férfi mind gonosz, és álnok praktikával teljes!

— Eh, mire való már az a sok pletyka, zugolódik Fabicsak polgártárs, hát az emberhusra mikor kerül már a sor?

Oh igazi édes fia az adomahősnek, ki először lévén szinházban, darabig türelmesen hallgatta az eloadást, de végre mérgesen kiáltott fel: mire való már az a sok prézsmitálás, lássuk a medvét! Hiszen nézze! már iszszák is az emberhusra a tüzes mokkanedvet a fentisztelt „kávénénék“ . . . Ezekre gondolt Saphir, midőn azt mondta: „nők és sáskák, egyenkint kevés kárt tesznek, de tömegesen megesznek mindent, mi eléjök kerül . . .“

z—y.

Üzleti értesités.

A nyiregyházi terménycsarnoknál decz. hó 5-én bejegyzett terményárak.

	Piaczi ár.	Kereskedelmi ár. 100 kóbóltól kezdve
Rozs 00—00 fontos	3.40—3.45	
80—80 „	0.00—0.00	3.50—3.60
Buza „	0.00—0.00	3.70—4.40
88—89 1/2 „	0.00—0.00	
Árpa . . .	2.40—2.50	
Zab . . .	1.75—1.80	
Tengeri . .	2.40—2.50	
Köles . . .	2.80—3.00	
Bab, tiszta fehér	6.00—6.25	
Bükköny . .	0.00—0.00	
Káposztarepcze .	0.00—0.00	
Lenmag . .	4.50—5.00	
Komborka . .	0.00—0.00	
Kendermag . .	0.00—0.00	
Mák . . .	0.00—0.00	
Napraforgó olaj .	1650—1750	
Szesz 30/14 itcze	18 1/2	18 17 3/4

Felelős szerkesztő: **LUKÁCS ÖDÖN.**

HIRDETÉSEK:

BOSENDORFER L.
világszerte elismert
kitünő
zongorák raktára.
Debreczen, czeglédutcza 47-dik sz.
A zongorák a bécsi áron adatnak el.

Árverési hirdetés.

Meskó Sámuel csődtömegéhez tartozó ingóságok: nevezetesen 3 ló, két csikó s egy pár ökör, a csőd választmány határozata folytán, deczember hó 14-kén reggeli 10 órakor, az országos vásár alkalmával a ló vásárban, árverés utján el fognak adatni, mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Mocsi Adolf,
tömeggondnok.

(1)

Árverési hirdetés.

Vagyon bukott Kóhn Ábrahám csődtömege hitelezői választmánya részéről, ezennel közhirré tétetik: miszerint a csődtömeghez tartozó s a nagykállói 358 dik számu telekjvben 1168/4. helyrajzi szám alatt foglalt, ugynevezett Elyzeum kertbeli két holdnyi kaszálló föld, f. 1874. év decz. hó 15-kén, esetleg 1875. év jan. 20-kán a csőd javára el fog árvereztetni.

Árverési feltételek:

1-ször. A kikiáltási ár 500 frtban állapitatott meg.

2-szor. Az árverelni kivánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül lefizetni.

3-szor. A vevő tartozik a vételár egyharmadát lefizetni; a másik harmadrészt a leütéstől 15 nap alatt, az utolsó harmadrészt pedig 30 nap alatt kifizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni, a fizetés a tömeggondnoknál teljesitendő.

4-szer. A vevő a birtok azonnali használatába lép, a telekkönyvi átirás azonban csak a vételár teljes kifizetése után történik.

5-ször. Vevő a leütés napjától számitva a birtokkal együtt járó minden néven nevezendő terheket viselni s a birtok átirással és az átvevés foganatositásával együtt járó költségeket, bélyeg és százalék dijakat is teljesiteni köteles, melyek a vételárba be nem tudatnak.

6-szor. Ha a vevő a feltételeknek meg nem felelne, bánatpénze a csődtömeg javára esik, s az ő rovására uj árverés fogván egyszerü eldoboltatás mellett tartatni, a netalán előállandó hiányt fedezni tartozandik, a netaláni többlet pedig a tömeg javára marad.

Kelt Nagy-Kállóban, 1874. okt. hó 20-kán tartott csődválasztmányi ülésben.

Pethő Zsigmond,
tömeggondnok.

(2—3)

Könyomatu látogató-jegyek UJÉVIG 100-a csak 1 frt.

Nyomtatványok gyorsan és jutányosan készíttetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek!

A debreczeni

könyv-, kő-münyomda s kártyagyári részvénytársulatnál

megjelent és kapható

A MÉTER RENDSZERT TÁRGYAZÓ

négy fali táblázat.

E táblázatok közül 3 db elkülönitőleg a hossz-, suly- s köb-méreteket mutatja kellő magyarázati szöveggel; — a negyedik táblázat pedig az általános rovatos kiszámitással foglalkozik.

Főelőnye a táblázatoknak abban áll, hogy használatuk semmi előleges tanulmányt nem igényel s bárki is számitgatás nélkül régi mértékeket ujban, ujakat régiben azonnal kifejezni képes.

Ára a négy táblázatnak 1 frt 60 kr.

3—? **Az igazgatóság.**

Igen szép aranyozott ujévi üdvözlő-jegyek 100-a 1 frt.

ILLINCZ GYULA

könyvkereskedése Nyiregyházán.

Városháza épületben (főbejárásnál balra első ajtó.)

Ajánlja a karácsonyi és uj évi ünnepekre dusan felszerelt raktárát. Kaphatók ifjusági ajándékok. Remek munkák diszkötésben, naptárak magyar és német nyelven, albumok, névnapi és uj évi jegyek. Olajnyomatu képek.

Továbbá ajánlom a n. é. közönségnek becses figyelmébe vonalzott könyvekből, papir, iró-és rajzszerekből, valamint az ujonnan megjelent könyvekből dusan felszerelt üzletemet.

Kivánatra áttekintési küldeményeket is tehetek.

Illincz Gyula.

1—3

Ad. 12331/74. tk. sz.

Arverési hirdetmény.

A nyiregyházi királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, mikent Benczier Emilnek Kralovánszki Lászlóné elleni végrehajtási ügyében utóbbitól végrehajtás alá vont s a nyiregyházi 971. számu tjkvben sornaám alatt bevezetett következő ingatlanok és pedig a) a 910. n. s. számu ház b) az 1778. hrsz. egy tyilas szőllő az ő kertben, és c) a 8051. hrsz. 4 hold szántó föld az 5. szakaszba — vagyon bukott Kralovánszki László csőd válaszmánya beleegyezése folytán az 1874 deczember hó 22. és szükség esetében az 1875. Január hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor a kir. tkv hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Feltételek: Kikiáltási ár a) házra 700 ft. b) a szőllőre 1500 ft és c) a szántóföldre 1200 ft.

Bánom pénz kikiáltási ár 10%.

Vevő a birtoknak azonnal birtokába lép.

A vételár fizetendő 3 egyenlő részletben — az első részlet a leütéskor, a 2-ik részlet a leütéstől 3. hó, a 3-ik részlet a leütéstől számitandó 6 hónap alatt 6% késedelmi kamattal.

Azon jelzálogos hitelezők, kik a biróság székhelyén vagy ennek közeleben nem laknak, ezennel felszólittatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkezőleg a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Egyidetűleg felhivatnak mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesitheti véletek, igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt habár külön értesitést nem vettek is, nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére lognak utasittatni.

Kelt a Nyiregyházi kir. tsz k tkv. osztályának 1874. november 13-án tartott üléséből.

Papp Lajos

3—3 s. tkönyvvezető.

Hirdetés.

Alulirott a **Pazonyiutczán létező Bodnár István tulajdonát képező**

„HÁRS-hoz"

vendéglőt általvevén s az itt ujonnan épitett számos vendégszobákat az izlés és kényelemnek teljesen megfelelőleg berendezvén és felszerelvén.

Bátor vagyok a n. é. helybeli s vidéki közönség pártfogását, — megelőző, pontos és jutányos ár mellett leendő kiszolgálat biztositása mellett, — kikérni.

Nyiregyháza, nov. havában 1874.

Gorovy Adolf,

(3—3) vendéglős.

Csak 1 fttal vagy 1 tallérral lehet nyerni.

375,000 ftot vagy tallért

mint legmagasabb nyereményt a hamburgi legujabb pénzsorsjátéknál, mely a magas kormány által van engedélyezve s garantirozva.

43,000 fényeremény (a huzás rövid hónapok multva megtörténik!!) tartalmaz következő fényereményeket: **250,000; 125 000; 90,000; 60,000; 40,000; 36,000; 30,000; 24,000; 20,000; 18,000; 15,000; 12,000;** — 203-szor **2400**; 412-szer **1400** stb. ftos nyereményeket.

Mindenki kap tőlem egy eredeti egész sorsjegyet (nem kell összehasonlitani az eltiltott igérvényekkel). A nyeremények kifizetésére nézve az állam jót áll, és küldöm azokat pontosan mindenfele.

Az 1-ső osztályu nyeremények huzása előre megállapitott terv szerint történik. Egy egész eredeti sorsjegy ára **2** taller vagy 3 és fél forint o. é. Fél eredeti sorsjegy ára 1 taller, vagy 1½ forint Minden rendelés azonnal s a legnagyobb pontossággal teljesittetik. Minden tudakozódásra válasz küldetik bérmentett levelen. Minden részvényes kap egy hivatalos kimutatást. Kéret nek az illetők fordulni következő czéghez:

M. Steindecker,

Bank- und Wechsel-Geschäft, Hamburg.

Dammthors-Strasse No. 36.

9564/1874. tk.

Arverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tvszék tkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, miként Számueli testvérek bejegyzett kereskedő czégnek Majoros János elleni végrehajtási ügyükben, a mult évi 4284. sz. a. kelt végzéssel elrendelt, de közbejött akadályok miatt meg nem tartott árverés megtartására határnapul az 1874. decz. hó 22. és szükségesetében az 1875. jan. hó 22-ik napjának d. e. 10 órája tüzetett ki, ezen kir. tvszék hivatalos helyiségében.

Árverésre kitétetik a nyiregyházi 1633. sztjkbe bevezetett 1569. sz. ház és telek felerésze.

Kikiáltási ár 400 frt.

Bánompénz 40 frt.

A vételár fele része azonnal, a másik fele része pedig 3 hó alatt fizetendő 6% kamatokkal.

A vevő a birtoknak azonnal birtoka és használatába lép.

Kelt a nyiregyházi kir. törvszék tkvi osztályának 1874. nov. 13 kán tartott üléséből.

Papp László,

(3—3) s. t.-könyvvezető.

Hirdetmény.

Ujfehértó mező városban, mely 7000 lelken felüli lakost számlál, s hol állandóul beszállásolt katonaság fekszik: a közbirtokosság tulajdonát tevő regale jog az 1875 dik év április 24-én a következő 3 évre, vagyis az 1878-ik év április 24-ig, az 1875-ik év februar 1-ső napján Ujfehértó városában nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

A feltételek megtekinthetők alulirottnál.

Kelt Ujfehértón 1874. novem. 20.

Szunyoghy Jónás

földesuri felügyelő

(3—3)

POLLÁK

ujonnan nyitott

27 kros

egyetemes árucsarnokában Bécs Mariahilferstrasse I.

a legszigorubb jótállással az áruk legujabb minőségéért s valóságáért, s nagyban s kicsinben kaphatók

Gyapjuruha-szövetek

mindig a leginomabbak és divatosabbak minden szinben, sima, csikos vagy koczkás még pedig **Lüster, Rips** s **Diogonalplaid kelmék,** egyszinü és caricirozott scott plaidkelme; legujabb és legszebb őszi és téli

Nordpol-flanell

(Wattmol) s legujabb nordpol kelmék, divatos ruha barchet, cosmanosi perkal, Cretoo, török piqué hálóköntösnek, kék, barna s fehér sinór és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készitetlen szíléziai fonalvászon, házi- s bórvászon színes és virágos cziczmouslin és csipke-függönyök, atlasz-gradl, szives ágynemü, vászondamaszt-törölközők, matrácz és diván gradl, chiffon 5/4 és 6/4 széles, selyem és kásmér nyakkendők, hosszu és rövid harisnyák, keztyük, vászon és batiszt zsebkendők, csipke, selyem és bársony szalagok mindenféle szinnel és szélességgel stb. és számos ezer egyébb tárgyak.

Mind csak

27 krajczár.

A székküldések utánvét mellett azonnal lelkiismeretesen teljesittetnek. Mustrák és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak

27 krért

rőf, darab s pár számra, szigoru jótállással az áruk legjobb minőségéért és nagyban és kicsinben árultatnak

Gyapju-ruhaszövetek,

mindig a leginomabbak és divatosabbak minden szinben, sima, csikos, vagy scot caricirt még pedig **Lüster, Rips, Diogonalplaid szövet,** egyszinü és skót modoru plaidkelme, s a legujabb s legszebb őszi és téli

Nordpol-Flanell

(Wattmol) és a legnehezebb uj nordpol kelmék, divatos ruhabarchet, cosmanosi perkal, creton török háló-köntösnek, pique, kék, barna és fehér sinór és flanel barchet, rumburgi, hollandi és készitetlen szíléziai fonalvászon, házi- s bórvászon, szines és virágos czicz, mouzlin és csipke-függönyök, atlasz-grandl, szines ágynemü, vászondamaszt-törölközők, matrácz- és diván grandl, chiffon 5/4 s 6/4 széles, selyem s kásmér nyakkendők, hosszu és rövid harisnyák, keztyük, vászon- és batiszt zsebkendők, csipke, selyem és bársony szalagok mindenféle szinnel és szélességgel, több ezernyi más tárgyakkal egyesegedől kaphatók a szilárd hitelünek ismert **legidősb s legelsőbb alapitott**

27 kros

arucsarnokban

Bécsben, Kärtnerstrasse 34.

(Bürgerspital Gebäude.)

Megrendelések utánvét mellett pontosan és lelkiismeretesen; mustrák és árjegyzék ingyen. (ö—30)

813/1874.

Arverési hirdetés.

Néhai Krausz Ignácz hagyatékához tartozó 638. számu ház a hagyatékos terhelő adósságok miatt, f. é. deczember hó 19-ik napján d. e. 10 órakor, a város házánál, el fog árvereltetni.

Kelt Nyiregyházán, 1874-dik évi deczember 4-én tartott árvaszéki ülésben.

Kmethy István,

árvaszéki jegyző.

(1)

Hirdetmény.

Néhai Kriston Ignácz árváinak Kemecse községében s határában mintegy 452 s 5/16 rész holdat tevő tagos birtoka jövő 1875-dik évi april hó 24-től három évekre közárverés utján Kemecsén a helyszinén, f. 874. évi decz. hó 21-kén Krasznay Péter szolgabiró házánál a legtöbbet igérőnek haszonbérbe adatik — a feltételek addig is alulirottnál Nyiregyházán megtekinthetők.

Nyiregyházán, 874. nov. 12.

Krasznay Gábor,

(3—3) gondnok.

Debreczen, 1874. nyomatott a részv. társ. könyvnyomdájában.